

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb 1. a borsodi hőerőmű „ajándéka,”

vid bzs -cz

1975. december 25.

Borsod megye két nagy erőművében, a kazincbarcikai borsod- és a leninvárosi tiszai hőerőműben karácsony estén is mintegy háromszáz ember dolgozott. számukra ez az este is munkás hétköznapi volt. talán csak annyiban más, hogy az esti műszakra érkezőket munkahelyükön kivilágított karácsonyfa fogadta. azért másban is több: tudják, hogy a két erőműben az éjszakai műszakon termelt villamosenergiával összesen csaknem kétfélmillió darab, egyenként száz wattos égőt lehet üzemeltetni, sokszázezer ember, számos család lakásában világol az a fény, amit az ő munkájuk hoz létre.

a borsodi hőerőmű vállalat a „karácsonyfa alá,” - a tavalyi évhez hasonlóan - újra tett „ajándékot,”. akkor a vállalat új ikarusz autóbust vásárolt a dolgozók szállítására és ez volt akkor a meglepetés. most a miskolc-tapolcai üdülő átalakítása az „ajándék,”. a jövő idénytől kezdve a felújított üdülőben turnusonként már harmincnégy vállalati dolgozó pihenhet./mti/

9.10/bzs

- 1 -

K 14/15

bb 2. kamionnal érkeznek majd a tárlat - a prágai nemzeti műszaki múzeum bemutatkozik nyíregyházán

1975. december 25.

vid/fm bzs -cz

1976. február 18-tól a nyíregyházi jósa andrás megyei múzeumban bemutatják a prágai nemzeti műszaki múzeum értékes vasöntvény-gyűjteményének darabjait. az erről szóló megállapodást a napokban írták alá prágában a két múzeum vezetői.

a csehországi vasipar és képzőművészet több évszázados hagyományait reprezentáló tárlaton a xvi. században közép-európában kialakult vasöntés művészi igényeiből alkotott relikviákat állítják ki. a 344 darabból álló kollekciónak - amelyet egyébként az idén moszkvában mutattak be nagy sikerrel - szép számmal vannak a plzeni, rokycany és brdy-aljai vashámorokban készült alkotások is. láthatók lesznek a kiállításon művészi öntvényű gyertyatartók, óraállványok, plakettek és portrék, csatok, fejdíszek és mellszobrok.

külön érdekessége lesz a nyíregyházi vasöntvény-tárlatnak, hogy a prágai múzeum kincsei mellett kiállítják a szabócszatmár megye muzeumaiban őrzött s a hazai vasöntészet mestermunkáit is.

a vasöntvény-tárlat nyíregyházi bemutatkozóját a csehországi főváros múzeumának műszaki gárdája készíti elő. a bemutatásra kerülő tárgyak február első hetében kamionnal érkeznek majd nyíregyházára. /mti/

--

bb 3. tartós hideget jeleznek a madarak a mátrában

1975. december 25.

vid bzs -cz

a mátrában és eger környékén megjelentek a csonttollú madarak. ezek a tetszetős tollazatu szárnyasok csapatostul lepték el a hegyvidéki települések környékét. a madarak nagyszámu megjelenéséből - a régi tapasztalatok figyelembe vételével - a lakosság arra következtet, hogy tartósabb hideg időre lehet számítani.

/folyt. köv./

9.15/bzs

- 2 -

14.20

bb 3. /tartós hideget ... 1. folyt./bzs

a csonttollú madarak a sarkvidéken fészkelnek, hazánkban csak télen mutatkoznak. érkezésüket rendszerint nyomköveti a hideg időjárás, ezért tartja számon a közhiedelem ezeket a madarakat a „hideg hírnökeiként”, a szakemberek véleménye szerint teljesen arról van szó, hogy a madarak is érzékenyek az időjárásra. a zord hideg beálltával az északi tájakról melegebb éghajlat után kutatva jutnak el hazánkba és egyideig tanyát vernek.

a csonttollú madaraknak különösen kedvenc helyük a mátra és a bükk között elhúzódó védettebb völgyvonulat. táplálékukat gyakran az erdőben talált vadgyümölcsök szolgálják. szívesen fogyasztják a boróka magot, a madárpecsenye bogoyót, a galagonya gyümölcsöt, vagy éppen a lakott területen föllelhető kerti gyümölcsöket. egerben a platánfák bogoyói is kedvenc eledelük. szorukat pedig az erdei patakokból enyhítik.

a sarkvidéki madarak érkezését elsősorban feltűnően kellemes csicsergésükből észleli a lakosság: hangjuk jellegzetes tulajdonsága, hogy többféle énekesmadarat tüntetnek, így valóságos koncerttel hívják magukra a figyelmet. /mti/

--

bb 4. a gemenci erdei téli „menü”,

1975. december 25.

vid bzs -cz

a gemenci erdőben megfelelően felkészültek a téli vadetelekre. bár a jelenlegi időjárást még nem tartják igazán télnek, a tolna megyében elterülő ártéri rengeteg mintegy nyolcvan etetőhelyére előre odaszóztatták az egyébként jó erőnlétben lévő szarvasokat, őzeket és vaddisznókat, hogy ha esetleg belepne a tájat a hó, akkor is rátalaljanak az ennivalóra az erdei állatok. számítások szerint, elegendő lucernaszénát és csöves kukoricát tároltak a fagyosabb hónapokra, s a gemencben most viszonylag jó makktermés is sok kukoricát pótol. ezen a télen tizenkét fogatpár szállítja a takarmánypótlást szerte az ártéri erdőben, s már előkészítettek ugyanennyi szánt is, hátha mégis hullana végre a gemencen is évek óta alig látott hó... /mti/

--

9.20/bzs

- 3 -

14.20

bb 5. az első karácsony a kaposvári szociális otthonban

vid bzs -cz

1975. december 25.

kedvenc ételükkel, édesség-csomagokkal és ajándékokkal köszöntötték a karácsonyi ünnepek alkalmából a kaposvári szociális otthon lakóit, valamint a zója állami nevelőotthon gondozottait a megyei postahivatal teleki blanka szocialista brigád tagjai. a hajdani lakóházból átalakított szociális otthon lakóinak az idej az első karácsonyuk, amelyet közösen ünnepelnek. /mti/

--

bb 6. karácsonyi ünnepek a borsodi szociális intézményekben

vid bzs -cz

1975. december 25.

borsodban régi hagyományai vannak a nehezebb körülmények között élő idős emberek támogatásának. az idej karácsonyi ünnepeken ismét megmutatkozott a vállalatok, intézmények segítőkészsége. a miskolci szociális otthonból például a diósgyőri lenin kohászati művek, a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság, valamint más gyárak szocialista brigádjai hívtak meg egy-egy hozzátartozó nélküli idős embert az ünnepekre. a szociális otthon társalgójában gazdagon díszített karácsonyfa alatt ünnepeltek az idős emberek, akiket az őket patronáló üzemek, vállalatok szocialista brigádjai ajándékoztak meg.

kedves ünnepek zajlott le szerdán a gönci gyermeknevelő otthonban is. ezt az intézményt már évtizedek óta a borsodi szénbánya vállalat szakszervezeti nőbizottsága segíti. szerdán a vállalat küldöttsége kereste fel a fenyőfa ünnepe a gyermekeket, akiknek játékokkal és más hasznos ajándékokkal kedveskedtek.

a sáta községben lévő óvodáskorú gyerekek otthonát az ózdi kohászati üzemek szakszervezeti nőbizottságának képviselői keresték fel, s adták át ajándékaikat az apróságoknak. /mti/

--

9.25/bzs

- 4 -

Li 1425

bb 7. rákóczi-reprodukciógyűjtemény

i me/gk hi bzs -cz

1975. december 25.

ii. rákóczi ferenc születésének 300. évfordulója alkalmából a kulturális minisztérium levéltári igazgatósága, a hazafias népfront országos tanácsával együtt, reprodukció-gyűjteményt állított össze. a magyar országos levéltárból, s a tanácsi levéltárakból válogatott 47 irat között található többek közt a rákóczi-szabadságharcot megindító brezáni-pátens egyetlen egykoru példánya, vak bottyán beszámolója az 1706. évi dunántúli sikerekről, a fejedelem saját kézírású levélfogalmazványai.

a reprodukció-gyűjtemény - amely a magyar országos levéltár fotócsoportjánál rendelhető meg - értékes adatokkal szolgál a közművelődési intézmények, iskolai tanulók számára. /mti/

--

bb 8. karácsonyi vadászat

vid bzs -cz

1975. december 25.

több mint két évtizede kialakított szokása az ózdkörnyéki bányák dolgozóiból alakult vadásztársaságnak, hogy karácsony vigiliáján összegyűlve, közös vadászatot tartanak a bükk hegy-ségben lévő nagyvadás területükön. szerdán ismét összegyűltek a vadászok, s több őzbakot ejtettek el, majd pedig az általuk létesített vadásztanyán - úgy, ahogy az évek során már megszokták - mindenki egy-egy üveg pezsgőt bontott, s azzal kívántak kellemes ünnepeket egymásnak. /mti/

--

bb 9. régi malmok - új szerepben

vid/fm bzs -cz

1975. december 25.

tata műemléki és műemlékjellegű épületei között tartják számon a sajátos építészeti formájú malmokat, amelyeknek többségét a 18. század második felében építették fel a vizek mentén. tatát, amely még a közelmúltban is a tavak, források városa volt, a malmok városának is nevezték, mert hazai viszonylatban itt működött a legtöbb vízimalom. a patakok, források, vízfolyások azonban kiszáradtak, és így a malmok elvesztették eredeti hivatásukat.

/folyt. köv./
9.30/bzs

- 5 -

Li 1426

bb 9. /régí malmok - ... 1. folyt./bzs

most azonban új szerepkört kapnak: az épületeket restaurálják, és kulturális célokra hasznosítják. a miklós-malomban rendezték be például az országos hatókörű német nemzetiségi néprajzi muzeumot, a berta-malmot ifjúsági klubká alakították. az országos műemléki felügyelőség lett a gazdája a pötörke-malomnak. restauráltatta az épületet és egyelőre a megye műemlékeinek helyreállításán tevékenykedő dolgozóinak szállót, később kutatóinak alkotóházat létesít benne. elkészültek már a tervei és rövidesen megkezdik a nepomucenus-malom helyreállítását. ez megyei galéria lesz. a megye 20. századi képzőművészei, kernstok károly és zilahi györgy alkotásai kerülnek majd ide, és állandó bemutatóhelye lesz a megyében élő képzőművészek műveinek. néhány éven belül leállnak az utolsó, de már villannyal működő taiti vizimalom, a cifra-malom gépei is, amelyben malomipari, ipártörténeti muzeumot akarnak kialakítani./mti/

--

bb 10. időjárásjelentés

bzs/ká

1975. december 25.

a meteorológiai intézet jelenti december 25-én, csütörtökön, 12 órakor:

változékony, szeles idő

az egymást átlag 15-20 órás időközökben követő nedves, enyhe, illetve száraz, hideg léghullámok európa északi felén már több mint egy hete igen változékony időjárást okoznak. a kontinens déli felén eddig tartotta magát a jobbára enyhe, száraz idő, de az említett léghullámok pályája fokozatosan egyre délebbre helyeződik és így itt is változékonyabbra fordul az időjárás.

hazánkban szerdán tulnyomóan napos, de párás idő volt, csak az ország északkeleti, keleti részéről jelentettek tartósabb felhőzetet. az északi középhegységben egy-két helyen jelentéktelen mennyiségű hó is esett. ott a legmagasabb nappali hőmérséklet 0 fok körül volt, az ország többi részén 0, plusz 5 fokig melegedett napközben a levegő. éjszaka - elsősorban az ország nyugati részén - sok helyen képződött köd és csütörtökön hajnalra általában mínusz 1, mínusz 7 fokig süllyedt a hőmérséklet. délelőtt változóan felhős, a dunántulon helyenként továbbra is ködös idő volt. az ország északi részéről több helyről jelentettek élénk északnyugati szelet és néhány helyen gyenge hózápor is kialakult. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 4 és plusz 4 fok között volt.

/folyt. köv./
12.45/bzs

- 6 -

14:30

bb 10. /időjárásjelentés 1. folyt./bzs

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke plusz 1,5 fok volt, 1,9 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. csütörtök délelőtt budapesten a hőmérséklet plusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás péntek estig:

nyugat felől tovább növekszik a felhőzet. csütörtökön még csak elszórtan, pénteken már - elsősorban az ország északi felén - többfelé lesz havaseső, kevés hó.

a tulnyomóan északnyugati, nyugati szél tovább élénkül, helyenként erős széllekedések is előfordulnak. a köd a dunántulon is feloszlik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 2, mínusz 5 fok között, az északi-középhegységben és a dunántul nyugati peremén néhány szélvédett helyen mínusz 7 fok körül lesz. a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 2 és plusz 3 fok között várható.

a duna vízállása budapestnél: 124 cm, víz hő: plusz 1,3 fok. /mti/

--

bb 11. karácsony napján sem szünetelt a hajóforgalom a dunán

vid bzs ká

1975. december 25.

mindössze néhányórás pihenőt tartottak az osztrák és a magyar felső-dunán hajózó hajók személyzetei. karácsony napján, csütörtökön szigetköznel a hétköznapit megközelítő hajóforgalmat bonyolítottak le. karácsonyra a csehszlovák és a magyar hajóút kitéző szolgálatai olyan helyzetet teremtett, hogy a frissen kirakott jelek az ünnepekben is megfelelő tájékoztatást nyújtanak a hajózási helyzetről a hajók kormányosainak.

csütörtöki felmérés szerint a rajka és szob közötti duna-szakaszon több mint 20 gázló nehezíti a hajózást. ebből 15 gázló a szigetköznel helyezkedik el. négy gázlóban mindössze 150 centiméter mély a víz, ami azt jelenti, hogy a hajók csak 60 százalékos terheléssel közlekedhetnek. a legnagyobb gond a mély merülésű üdülőhajók. több duna-menti ország közlekedtet ilyen vízi járműveket az aldunai kikötők, valamint pozsony és bécs között. ezeknek a hajóknak valósággal át kell vergődniük a szigetközi gázlókon. /mti/

13.03/bzs

- 7 -

14:35

bb 12. karácsonyi műszak a petőházi cukorgyárban

vid bzs ká

1975. december 25.

az ország második legnagyobb cukorgyárában, a petőházi cukorgyárban a csütörtöki karácsonyi műszak során feldolgozták a 32 ezredik vagon cukorrépat. még mintegy 10-11 ezer vagon répa vár feldolgozásra. a gyár mindhárom ünnepnapon éjjel-nappal üzemel.

az esetleges rossz időre felkészülve a gyár területén ezer vagonos répakészletet halmoztak fel. ehhez a készlethez azonban csak akkor nyulnak, ha váratlan hideg, vagy hóvihar akadályozná a tároló helyekről a folyamatos szállításokat. /mti/

--

bb 13. parlamenti fenyőfaünnepség - vidám műsor, emlékezés a 30 évre

t me/mné bzs ká

1975. december 25.

az uttörőhagyományhoz hiven, a budapesti pajtások ezrei - a tanulásban, mozgalmi munkában kitűnt kisdobosok és uttörők - az idén is a parlament kupolacsarnokában ünnepelték a karácsonyt. kétnapos fenyőfaünnepségen, az óriási fenyő körül találkoztak télapóval, - akit ez alkalommal is hadics lászló személyesített meg - és a gyermekek sok más barátjával. csütörtökön kis úrhajó érkezésével kezdődött az ünnepség: az 1970. évi parlamenti fenyőfaünnepség résztvevői üzentek a 30. jubileumra készülő pajtásoknak, ismerkedjenek meg a három évtized eseményeivel és jó munkával köszöntsék majd a születésnapot.

ezután mintegy 140 pajtás, köztük a marcibányi téri barátok béla uttörőcsapat tagjai, a táncsics mihály uttörőcsapat harsonásai, szín- és bábművészek - a kisz központi művészegyüttesének uttörő együttese, a rádió stúdió 11. zenekara, a rajkó zenekar - adtak vidám műsort. az uttörő riporterek beszámoltak életükről, hasznos tetteikről, elvezették - képzeletben persze - a résztvevőket a csillebérci és a zánkai uttörőtáborba, ahol minden évben az uttörők ezrei nyaralnak. a pajtások az uttörő együttesel, a művészekkel együtt énekeltek. nagy tetszéssel fogadták a balett-bemutatót, a ii. kerületi közlekedési uttörők tanulságos gyakorlatát csakugy, mint az artistaképző iskola produkcióját. örömmel köszöntötték kancsal tamást, maracskó tibort és sasics szvetiszlávot, az ottusa válogatott tagjait, az 1975. évi világbajnokokat.

/folyt. köv./
13.12/bzs

- 8 -

ti 14.40

bb 13. /parlamentari ... 1. folyt./bzs

az egyórás főműsor után a vadász-és gobelin-teremben mesefilm, bábjáték, móka-miki és rodolfo mester szórakoztatta a gyermekeket. bucsuzól az ünnepség résztvevői palack-postával üzenték a következő kisdobos és uttörő generációnak: 1980 karácsonyán, amikor olvassátok e sorokat, gondoljatok ránk, akik akkor már ifjúkommunisták leszünk. hívjatok bennünket, szívesen segítünk megismerni a multat, veletek együtt játszunk, énekelünk majd. érezzétek jól magatokat az országházban.

pénteken a budapesti pajtások újabb csoportjai ünnepelnek a kerületek testvér-megyéinek küldötteivel a kisz budapesti bizottságának és a magyar uttörő szövetség budapesti elnökségének hagyományos parlamenti fenyőfa ünnepségén. /mti/

--

bb 14. karácsony a vasi fenyvesekben

vid/um ká

1975. december 25.

többezer turista, kiránduló tölti a karácsonyi ünnepeket vas megyében, hazánk fenyvesekben leggazdagabb vidékén. telt ház van a romantikus büki kastélyszállóban, a fenyvesekkel övezett kőszeg, velem, bozsok vendégszobáiban, illetve a turistaszállóiban.

az őrséget szintén sokan választották tartózkodási helyül az ünnepekre. a táj szépsége, nyugalma, a télen is sok látogatót vonzó népi építészeti emlékek és muzeumok maradandó élményt nyújtanak a tájegység vendégeinek. /mti/

--

- 9 -

15.20/um

ti 15.55

bb 15. száz lakás terven felül

vid/um ká

1975. december 25.

minden eddiginél eredményesebb évet zár a vas megyei tanácsai építőipari vállalat. ebben az évben kerekén 270 millió forint értékű munkát végeztek. különösen szép eredményeket értek el a lakásépítésben. a negyedik ötéves tervidőszakban 1400 lakást építettek, s az év végéig a tervezettnél száz lakással többet adtak át. határidő előtt egy évvel végeztek a szombathelyi markusovszky kórház rekonstrukciójának első részével is. ezenkívül számos korszerű ipari és mezőgazdasági létesítményt hoztak tető alá.

a vállalat kollektívájának legfontosabb feladata 1976-ban is a lakásépítés, továbbá szombathelyen a megyei kórház műtőblokkjának, valamint kőszeg új korszerű könyvtárának felépítése.
/mti/

-. -

bb 16. rendőrségi hírek

mmé um ká

1975. december 25.

budapesten, a lenin körut és a majakovszkij utca kereszteződésében egy 4-es jelzésű villamosról leesett rózsa sándor 42 éves festő és mázoló budapesti lakos, s a helyszínen meghalt. a vizsgálatot megkezdték.

tarhos község külterületén szász sándor 23 éves állatgondozó, tarhosi lakos motorkerékpárjával felborult és a helyszínen meghalt. a baleset oka: szász vezetői engedély nélkül, nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett.

hatvan külterületén marssó józsef 58 éves hentes, hatvani lakos személygépkocsijával fának ütközött. az utasok közül gyöngy istván 56 éves állatorvos - szaksegéd, hatvani lakos a helyszínen, marssó pedig a kórházban meghalt. két utas súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: nem az utviszonyoknak megfelelő sebesség. /mti/

-. -

- 10 -

15.50/um

Fi 16.10

bb 17. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke zárásig

um ka

1975. december 25.

1. borsodi hőerőmű „ajándéka,,
2. prágai nemzeti műszaki muzeum
3. madarak a mátrában
4. gemenői erdő
5. kaposvári szociális otthon
6. borsodi szociális intézmények
7. rákóczi repro-gyűjtemény
8. karácsonyi vadászat
9. régi malmok
10. időjárásjelentés
11. hajóforgalom a dunán
12. petőházi cukorgyár
13. parlamenti fenyőfaünnepség
14. vasi fenyővesek
15. száz lakás terven felül
16. rendőrségi hírek
17. hírjegyzék

-. -

- 11 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

szerkesztette: kálmán sándor

16.55/um

Fi 16.57